

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Małgorzata Motylow

LWR.410.018.02.2020

Pan
gen. insp. Jarosław Szymczyk
Komendant Główny Policji

Komenda Główna Policji
ul. Puławska 148/150
02-624 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/087 – „Przeciwdziałanie dostępności nowych narkotyków”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Główna Policji w Warszawie (dalej: „KGP” lub „Komenda”), ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	gen. insp. Jarosław Szymczyk, Komendant Główny Policji (dalej: „Komendant”), od 13 kwietnia 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwiązania organizacyjne mające na celu przeciwdziałanie dostępności nowych narkotyków. 2. Działania w obszarze ograniczania dostępności nowych narkotyków. 3. Współpraca z innymi organami administracji publicznej w obszarze ograniczania dostępności nowych narkotyków.
Okres objęty kontrolą	Od 21 sierpnia 2018 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych ¹ (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem oraz danych statystycznych z lat poprzednich).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Marta Laszczak, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/117/2020 z dnia 28 sierpnia 2020 r.

(dowód: akta kontroli T. I str. 1-2, 19-20)

¹ Tj. do dnia 23 listopada 2020 r.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200. Dalej: ustawa o *NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendanta w przedmiocie ograniczania dostępności nowych narkotyków.

Przyjęte w Komendzie rozwiązania organizacyjne i dostępne środki techniczne umożliwiały prawidłową realizację zadań z zakresu ograniczania dostępności nowych narkotyków w związku z nowelizacją⁴ ustawy dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii*⁵.

Działania podejmowane przez Komendanta, w ramach posiadanych kompetencji dotyczących ograniczania dostępności nowych narkotyków, obejmowały w szczególności nadzór i monitoring działalności jednostek Policji przy realizacji tych zadań. Komendant podejmował również działania ukierunkowane na przeciwdziałanie zjawisku nowych narkotyków. KGP dysponowała także danymi w zakresie działalności Policji w obszarze nowych substancji psychoaktywnych (dalej: NSP).

Komendant podejmował systematyczną współpracę w ramach realizacji zadań z innymi organami, także na poziomie międzynarodowym, przyczyniając się do ograniczenia dostępności nowych narkotyków. I tak na szczeblu krajowym wynikała ona m.in. z prowadzonych działań profilaktycznych, jak również wspólnych szkoleń, konferencji i warsztatów dotyczących problematyki nowych narkotyków. Realizując postanowienia Porozumienia z dnia 26 listopada 2018 r. zawartego pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym (dalej: GIS) Komendantem, Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Prokuratorem Krajowym, Komendantem Głównym Straży Granicznej i Głównym Inspektorem Farmaceutycznym, *o współpracy w celu sprawnego i skutecznego wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych* (dalej: Porozumienie), Komendant współdziałał z jego sygnatariuszami, a także wyznaczył przedstawiciela KGP do udziału w pracach Komitetu Sterującego, utworzonego w ramach tego Porozumienia. Prowadzona była również współpraca międzynarodowa obejmująca w szczególności wymianę informacji z właściwymi organami powołanymi do zwalczania przestępczości narkotkowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Rozwiązania organizacyjne mające na celu przeciwdziałanie dostępności nowych narkotyków

Opis stanu faktycznego

1.1. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania dostępności nowych narkotyków powierzona zostały komórkom organizacyjnym Biura Kryminalnego KGP zajmującym się przestępczością narkotkową, tj.:

- w okresie od 16 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2020 r. Wydziałowi Kryminalnemu Biura Kryminalnego KGP⁷;

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. poz. 1490). Dalej: ustawa nowelizująca.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 852, ze zm. Dalej: ustawa o PN.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- z dniem 1 lipca 2020 r. Wydziałowi do walki z Przeszecznością Narkotykową Biura Kryminalnego KGP⁸.

Do zadań ww. Wydziału do walki z Przeszecznością Narkotykową należały m.in.: nadzór i koordynacja czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych przez jednostki organizacyjne Policji w szczególnie zawiłych sprawach dotyczących przeszeczności narkotykowej; analiza i ocena stanu zagrożenia przeszecznością narkotykową, w tym monitoring tzw. nowych trendów tej przeszeczności oraz efektywność pracy operacyjno-rozpoznawczej w obszarze zwalczania przeszeczności narkotykowej; organizacja i prowadzenie doskonalenia zawodowego dla policjantów komórek do walki z przeszecznością narkotykową jednostek organizacyjnych Policji w zakresie właściwości wydziału; opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących zwalczania przeszeczności narkotykowej.

Zastępca Komendanta Głównego Policji (dalej: Zastępca Komendanta) poinformował, że włączenie Wydziału do walki z Przeszecznością Narkotykową do Biura Kryminalnego KGP uzasadnione było przede wszystkim skalą zagrożeń, jakie niesie za sobą przeszeczność narkotykowa, w szczególności w zakresie odnotowywanego w ostatnich latach wzrastającego zainteresowania tzw. dopalaczami. Dlatego też jednym z założeń funkcjonowania ww. Wydziału było czynne uczestniczenie w realizacji spraw prowadzonych przez jednostki organizacyjne Policji, celem udzielania wsparcia merytorycznego, w tym bieżące rozpoznawanie kierunków działalności środowisk przeszecznych.

Ponadto część zadań w obszarze przeszeczności narkotykowej, w tym NSP wykonywało Centralne Biuro Śledcze Policji (dalej: CBŚP). Zastępca Komendanta CBŚP wskazał, że wejście w życie nowelizacji ustawy o PN nie spowodowało zmian organizacyjnych w CBŚP. W strukturze CBŚP w każdym z 17 zarządów terenowych oraz w centrali funkcjonowały wyodrębnione komórki organizacyjne, tj. wydziały do Zwalczania Zorganizowanej Przeszeczności Narkotykowej CBŚP. Ponadto poinformował, że zmiana ustawy o PN, która poszerzyła listę substancji objętych odpowiedzialnością karną o NSP, nie wpłynęła w CBŚP na zmianę procedur, sposobów postępowania, stosowanych metod pracy operacyjnej i zasad współpracy z innymi podmiotami policyjnymi oraz pozapolicyjnymi.

(dowody: akta kontroli T. I str. 3, 12-13, 21-169, 404-423; T. II str. 9-11, 26-39)

1.2. W KGP nie wprowadzano zmian organizacyjnych w związku z utworzeniem międzyresortowego, zintegrowanego systemu przeciwdziałania zagrożeniom ze strony nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych, o którym mowa w Porozumieniu.

Zastępca Komendanta wskazał m.in, że nie identyfikowano wówczas niezwłocznej potrzeby dokonywania zmian w strukturze organizacyjnej Komendy.

(dowód: akta kontroli T. I str. 3-4, 14-15)

1.3. W KGP, jednostkach podległych na poziomie wojewódzkim, CBŚP oraz Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji (dalej: CLKP) przeprowadzono szkolenia i inne przedsięwzięcia dotyczące problematyki nowych narkotyków. Szkolenia wpisujące się w tematykę NSP odbywały się w formie doskonalenia centralnego prowadzonego przez szkoły policyjne w formie kursów specjalistycznych oraz szkoleń zawodowych, a także w formie szkoleń lokalnych, organizowanych przez biura KGP i poszczególne garnizony Policji.

---

⁷ Decyzja nr 1 Dyrektora Biura Kryminalnego KGP z dnia 18 kwietnia 2016 r. w sprawie szczegółowej struktury organizacyjnej i schematu organizacyjnego Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji, podziału zadań między dyrektorem a jego zastępcami oraz katalogu zadań komórek organizacyjnych.

⁸ Rozkaz Organizacyjny nr 11/20 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie zmian organizacyjno-etatowych w KGP, Decyzja nr 20 Dyrektora Biura Kryminalnego KGP z dnia 4 sierpnia 2020 r. zmieniająca decyzję w sprawie szczegółowej struktury organizacyjnej i schematu organizacyjnego Biura Kryminalnego KGP, podziału zadań między Dyrektorem a jego zastępcami oraz katalogu zadań komórek organizacyjnych.

Programy kursów i szkoleń zawodowych zostały określone przez Komendanta na podstawie stosownych decyzji. W szkoleniach tych uczestniczyło łącznie 2 488 osób, w tym w 2018 r. 1 186 i w 2019 r. 1 302.

Od 12 marca 2020 r. decyzją Komendanta realizacja szkoleń została przerwana z uwagi na wprowadzenie w Polsce stanu epidemicznego.

Ponadto, realizując zagadnienia rozwoju zawodowego w zakresie szkoleń związanych z NSP m.in.:

- w Biurze Kryminalnym KGP i w każdej jednostce terenowej pionu kryminalnego szczebla wojewódzkiego przeprowadzane zostały szkolenia lokalne w przedmiocie zmian prawnych wprowadzonych nowelizacją ustawy o PN;
- osoby realizujące zadania związane z koordynowaniem i wspieraniem czynności z zakresu przestępczości narkotykowej Biura Kryminalnego KGP uczestniczyły w 2019 r. w Konferencji zorganizowanej przez Krajową Administrację Skarbową oraz Akademię im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim pn. *Nowe wyzwania w obszarze kontroli obrotu środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi*;
- przedstawiciele Wydziału Kryminalnego Biura Kryminalnego KGP oraz funkcjonariusze wydziałów Rozpoznania i Operacyjnych Biura do Walki z Cyberprzestępczością KGP uczestniczyli w charakterze prelegentów w szkoleniach dotyczących NSP, organizowanych przez GIS dla jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej (dalej: PIS);
- Wydział do Zwalczania Zorganizowanej Przestępczości Narkotykowej CBŚP, w ramach doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy, organizował szkolenia związane z problematyką NSP pn. *Zwalczanie i oględziny nielegalnych laboratoriów narkotykowych i ich prekursorów*. Podczas każdej z czterech edycji szkoleń poruszana była tematyka aktualnych trendów w przestępczości narkotykowej, w tym obowiązujące przepisy prawne dotyczące sytuacji narkotykowej w Polsce. Przeszkolono łącznie 61 funkcjonariuszy CBŚP.

Temat przestępczości narkotykowej, w tym także przestępczości dotyczącej NSP oraz zmian prawnych w tym zakresie, przedstawiany był na organizowanych odprawach szkoleniowych⁹ kadry kierowniczej Biura Kryminalnego KGP z naczelnikami odpowiedzialnymi za zwalczanie przestępczości kryminalnej i narkotykowej komend wojewódzkich Policji (dalej: KWP), Komendy Stołecznej Policji (dalej: KSP) i komend miejskich Policji, w których uczestniczyło ogółem 200 osób.

W latach 2018-2019 przeprowadzane były również cykliczne szkolenia w ramach działań Operacyjnego Planu Działań Grupy EMPACT NPS/Narkotyki Syntetyczne „Illicit Laboratory dismantling – advanced”, organizowanych przez Europejską Agencję ds. Szkoleń Organów Ścigania (dalej: CEPOL), CLKP, Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (dalej: Europol) i CBŚP. Przeszkolono łącznie 63 uczestników z Polski i Unii Europejskiej.

(dowód: akta kontroli T. I str. 4, 15-17, 172-200, 424-449; T. II, str. 11-20, 40-157; T. III str. 2-3, 10-11, 133-187; T. IV str. 135-176)

1.4. Zastępca Komendanta wyjaśnił, że ocena zmian w prawie wprowadzonych ustawą o PN, nie była przedmiotem odrębnych opracowań lub wystąpień KGP do innych służb lub organów. Policja, jak wskazał, co do zasady dostosowuje zakres i metody realizowanych czynności do potrzeb i zadań określonych przez system prawa powszechnego. Zdaniem Zastępcy Komendanta zmiany, jakie nastąpiły wraz z nowelizacją w lipcu 2018 r., ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii były w dużej mierze wypracowane z udziałem policyjnych ekspertów, jak i przez Policję

⁹ Zorganizowanych jednokrotnie w 2018 r. dwukrotnie w 2019 r. oraz jednokrotnie w 2020 r.

oczekiwane. Powyższe, jak podał, wynikało z faktu, iż wcześniejszy dynamiczny rozwój wprowadzania do obrotu środków zastępczych (dalej: ŚZ) oraz NSP sprawił, że poprzednie przepisy, które kwestię odpowiedzialności za czyny w zakresie wytwarzania i wprowadzania do obrotu nowych narkotyków sytuowały na poziomie administracyjnym, zdaniem ekspertów policyjnych, były uznawane za niewystarczające, niedające możliwości szybkiego reagowania. Zastępca Komendanta wskazał także, że aktualnie obowiązujące przepisy, w których ustawodawca przyjął, że pochodzące z tzw. dopalaczy, lecz zidentyfikowane już nowe substancje psychoaktywne, traktowane są analogicznie do środków odurzających i substancji psychotropowych, co wiąże się z możliwością stosowania odpowiedzialności karnej, Policja odbiera, jako adekwatne do obecnych potrzeb i wpływające istotnie na poprawę skuteczności w zwalczaniu przestępczości narkotykowej.

(dowód: akta kontroli T. I str. 4, 17-18, 170-171)

1.5. Jednostką organizacyjną Policji wykonującą zadania w imieniu Komendanta w zakresie nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem laboratoriów kryminalistycznych KWP i KSP, w zakresie szkolenia i potwierdzania kompetencji personelu badawczego oraz określania standardów pracy stosowanych w tych laboratoriach było CLKP.

CLKP prowadziło stały monitoring pracy i wyposażenia wszystkich pracowni wchodzących w skład policyjnych laboratoriów. W tym zakresie Dyrektor CLKP ustanowił m.in. standardy wyposażenia pracowni badań chemicznych w policyjnym laboratorium kryminalistycznym¹⁰. W cyklu czteroletnim prowadzone były oceny jakości pracy wszystkich policyjnych laboratoriów kryminalistycznych, które obejmowały m.in. stan wyposażenia i dostosowanie do zakresu realizowanych czynności. W badanym okresie przeprowadzono łącznie dziewięć kontroli¹¹, w wyniku których stwierdzono, że wyposażenia laboratoriów badań chemicznych spełniały standardy.

Mechanizmem informowania kierownictwa Policji o wynikach realizacji działalności, efektywności procesów oraz identyfikowanych potrzebach było roczne sprawozdanie z działalności CLKP oraz coroczne odprawy służbowe Komendanta z komendantami wojewódzkimi/stołecznym Policji. Natomiast bieżące problemy wynikające z codziennej realizacji zadań służbowych przekazywane były przez Dyrektora CLKP podczas odpraw służbowych kierownictwa KGP w formule cotygodniowej.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że w 2018 r. przyznano środki dla laboratorium kryminalistycznego jednej KWP na zakup chromatografu, w 2019 r. w ramach budżetów KWP zakupiono: spektrometry podczerwieni do pracowni w laboratoriach kryminalistycznych trzech KWP oraz chromatograf dla pracowni w dwóch KWP. Ponadto w latach 2018-2020 zakupiono na rzecz KWP i KSP 28 sztuk przenośnych analizatorów do badania zawartości substancji narkotycznych za kwotę 457,3 tys. zł oraz 114 sztuk przenośnych elektronicznych analizatorów do wstępnego wykrywania w ślinie osób badanych środków działających podobnie do alkoholu (narkotesty) za kwotę 1 345,1 tys. zł. Ponadto jak wskazał laboratoria wyposażają się również w sprzęt, który zakupywany jest ze środków własnych KWP, po konsultacjach z CLKP i akceptacji KGP.

Zastępca Komendanta podał, że żadne laboratorium w latach 2018-2020 nie zgłaszało problemów z brakiem środków na zakup specjalistycznych odczynników do badań chemicznych.

---

¹⁰ Opracowane 20 października 2015 r.

¹¹ Laboratorium kryminalistyczne KSP oraz KWP w Lublinie, Bydgoszczy, Gdańsku, Poznaniu, Radomiu, Wrocławiu, Białymstoku i Gorzowie Wielkopolskim.

Z pozyskanych w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK informacji od komendantów wojewódzkich Policji oraz Komendanta Stołecznego Policji wynikało, iż laboratoria kryminalistyczne wyposażone były m.in. w chromatografy, spektrometry, spektrofotometry, odpowiednie odczynniki, wzorce i certyfikowane materiały odniesienia, które były nabywane w ramach środków własnych KWP i KSP. Zdaniem komendantów, wyposażenie laboratoriów KWP i KSP było optymalne do prowadzenia badań z zakresu przeciwdziałania dostępności nowych narkotyków, niemniej zwracali uwagę, iż niezbędna jest sukcesywna wymiana starych, zużytych urządzeń na nowe, bardziej czułe aparaty, umożliwiające identyfikację pojawiających się na rynku nowych substancji. Komendanci zwracali uwagę również na dynamiczny rozwój rynku nowych substancji psychoaktywnych i konieczność częstej aktualizacji i zakupu nowych wzorów substancji wskazując, iż w przypadku trudności identyfikacyjnych, wynikających z ograniczeń dostępności wzorców nowych substancji, badania wykonywane były przez CLKP dysponującym wysokospecjalistycznym sprzętem. Zdaniem Dyrektora CLKP, sprzęt, który posiada CLKP jest wystarczający do jednoznacznej identyfikacji NSP.

W 2020 r. Komendant Wojewódzkiej Policji w Gdańsku¹², Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Białymstoku¹³ oraz Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Katowicach¹⁴ zwracali się do KGP z prośbą o wsparcie finansowe na zakup materiałów i sprzętów dla laboratoriów kryminalistycznych. Ze względu na brak środków finansowych KGP nie zrealizowała tych potrzeb.

(dowód: akta kontroli T. I str. 4, 18, 210-211, 320-330; T. III str. 202-313; T. IV str. 204-485)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Przyjęte w KGP rozwiązania organizacyjne umożliwiały, w związku z nowelizacją ustawy o PN, prawidłową realizację zadań z zakresu ograniczania dostępności nowych narkotyków.

2. Działania w obszarze ograniczania dostępności nowych narkotyków

Opis stanu
faktycznego

2.1. Skala działań Policji w zakresie zwalczania przestępczości narkotykowej łącznie oraz w podziale na województwa, dla lat 2017-2020 (do dnia 30 czerwca), kształtowała się następująco:

- a) liczba wszczętych¹⁵ przez Policję postępowań w sprawach obejmujących: wytwarzanie, przetwarzanie i przerabianie środków odurzających lub substancji psychotropowych albo przetwarzanie słomy makowej (art. 53 ust. 1 ustawy o PN) wynosiła ogółem 143 i utrzymywała się w poszczególnych latach badanego okresu na zbliżonym poziomie, wynoszącym w 2017 r. 43, w 2018 r. 45, w 2019 r. 42, a w 2020 r. (do 30 czerwca) 13;

¹² W dniu 11 maja 2020 r. Komendant Wojewódzkiej Policji w Gdańsku zwrócił się do Dyrektora Biura Logistyki Policji KGP o udzielenie wsparcia finansowego w wysokości 343,8 tys. zł na zabezpieczenie potrzeb Laboratorium kryminalistycznego KWP w Gdańsku w zakresie zakupu materiałów i odczynników.

¹³ W dniu 10 czerwca 2020 r. Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Białymstoku zwrócił się do Dyrektora Biura Finansów KGP z prośbą o przyznanie KWP w Białymstoku dodatkowych środków finansowych w kwocie 500,0 tys. zł na pilny zakup chromatografu ze względu na znacznie wyeksploatowane obecnie używanego sprzętu.

¹⁴ W dniu 1 lipca 2020 r. Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Katowicach zwrócił się do Dyrektora Biura Logistyki Policji KGP z prośbą o dokonanie zakupu dla Laboratorium kryminalistycznego KWP w Katowicach chromatografu, uwagi na częste awarie obecnie używanego sprzętu.

¹⁵ Postępowanie wszczęte to postępowanie wszczęte przez jednostkę organizacyjną Policji w związku ze zdarzeniem, co do którego zachodzi podejrzenie, że jest przestępstwem albo wszczęte przez prokuraturę i przekazane Policji do dalszego bezpośredniego prowadzenia.

- b) liczba wszczętych przez Policję postępowań w sprawach obejmujących: wyrabianie, posiadanie, przechowywanie, zbywanie lub nabywanie przyrządów przeznaczonych do wytwarzania, przetwarzaniu lub przerobu: środków odurzających, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych (art. 54 ust.1 ustawy o PN) wynosiła ogółem 58, w tym: w 2017 r. – 14, 2018 r. – 22 (wzrost o 57,1,4%) a w 2019 r. – 18 (wzrost o 28,6% w porównaniu do 2017 r. i spadek o 18,2% w porównaniu do 2018 r.). W 2020 r. (do 30 czerwca) liczba wszczętych postępowań wynosiła 4;
- c) liczba wszczętych przez Policję postępowań w sprawach obejmujących: przywóz, wywóz, przewóz, wewnątrzwspólnotowe nabycie lub dostawę środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub słomy makowej (art. 55 ust. 1 ustawy o PN) wynosiła ogółem 523. Najwięcej spraw odnotowano w 2017 r. – 185 natomiast w kolejnych latach liczba ta systematycznie malała wynosząc, w 2018 r. – 149 (spadek o 19,5%), a w 2019 r. – 143 (spadek o 4,0% w porównaniu do 2018 r. i o 22,7% w porównaniu do 2017 r.). W 2020 r. (do 30 czerwca) liczba wszczętych postępowań wynosiła 46;
- d) liczba wszczętych przez Policję postępowań w sprawach obejmujących: wprowadzanie do obrotu lub uczestnictwo w obrocie środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, słomą makową lub nowymi substancjami psychoaktywnymi (art. 56 ust. 1 ustawy o PN), wynosiła ogółem 332, w tym: w 2017 r. – 90, w 2018 r. – 113 (wzrost o 25,6%), a w 2019 r. – 92 (spadek o 18,6% w porównaniu do 2018 r. natomiast wzrost o 2,2% w porównaniu do 2017 r.). W 2020 r. (do 30 czerwca) liczba wszczętych postępowań wynosiła 37;
- e) liczba wszczętych przez Policję postępowań w sprawach obejmujących: udzielanie, ułatwianie, umożliwianie albo nakłanianie do użycia środka odurzającego, substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej (art. 58 ust. 1 ustawy o PN), wynosiła ogółem 1 530, w tym w 2017 r. – 453, w 2018 r. – 460 (wzrost o 1,5%), a w 2019 r. – 419 (spadek o 8,9% w porównaniu do 2018 r. i o 7,5% w porównaniu do 2017 r.). W 2020 r. (do 30 czerwca) liczba wszczętych postępowań wynosiła 198;
- f) liczba wszczętych przez Policję postępowań w sprawach obejmujących: posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych (art. 62 ust. 1 ustawy o PN) wynosiła ogółem 82 863, w tym w 2017 r. – 23 781, w 2018 r. – 22 390 (spadek o 5,8%), w 2019 r. – 24 780 (wzrost o 10,7% w porównaniu do 2018 r. i o 4,2% w stosunku do 2017 r.). W 2020 r. (do 30 czerwca) liczba wszczętych postępowań wynosiła 11 912;
- g) liczba wszczętych przez Policję postępowań w sprawach obejmujących: posiadanie nowych substancji psychoaktywnych (art. 62b ust. 1 ustawy o PN) wynosiła ogółem 1 606. W 2018 r. odnotowano 382 wszczęte postępowania, natomiast w 2019 r. nastąpił wzrost o 121,7% (847 wszczętych postępowań). W 2020 r. (do 30 czerwca) liczba wszczętych postępowań wynosiła 377;
- h) liczba przekazanych do jednostek PIS, celem prowadzenia postępowań związanych z odpowiedzialnością administracyjną, spraw dotyczących: wytwarzania środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych wynosiła ogółem siedem w tym sześć w 2017 r.¹⁶ i jedna w 2018 r.¹⁷;
- i) liczba opakowań produktów zabezpieczonych i przekazanych PIS, celem prowadzenia postępowań związanych z odpowiedzialnością administracyjną,

¹⁶ Przekazanych przez KWP w Radomiu.

¹⁷ Przekazana przez KWP w Radomiu.

w sprawach dotyczących: wytwarzania środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych wynosiła ogółem 25 w tym: 24 w 2017 r.¹⁸ i jedno w 2018 r.¹⁹;

- j) masa produktów zabezpieczonych i przekazanych PIS, celem prowadzenia postępowań związanych z odpowiedzialnością administracyjną, w sprawach dotyczących: wytwarzania środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych wynosiła ogółem 140,1 gram, w tym 131,0 g, w 2017 r.²⁰ i 9,1 g w 2018 r.²¹;
- k) liczba przekazanych do jednostek PIS, celem prowadzenia postępowań związanych z odpowiedzialnością administracyjną, spraw dotyczących: wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych wynosiła ogółem 782. Najwięcej spraw przekazanych zostało w 2017 r., tj. 477, natomiast w kolejnych latach liczba ta systematycznie malała wynosząc: w 2018 r. 228 (spadek o 52,2%), w 2019 r. 52 (spadek o 77,2% w porównaniu do 2018 r. i o 89,1% w porównaniu do 2017 r.). W 2020 r. (do 30 czerwca) liczba przekazanych spraw wynosiła 25;
- l) liczba opakowań produktów zabezpieczonych i przekazanych PIS, celem prowadzenia postępowań związanych z odpowiedzialnością administracyjną, w sprawach dotyczących: wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych wynosiła ogółem 15 647. Najwięcej opakowań przekazano w 2017 r., tj. 8 516, natomiast w kolejnych latach badanego okresu (2018-2019) liczba ta systematycznie malała wynosząc odpowiednio: 5 866 (spadek o 31,1%) i 167 (spadek o 97,2% w porównaniu do 2018 r. i o 98,0% w porównaniu do 2017 r.). W 2020 r. (do 30 czerwca) liczba przekazanych opakowań wynosiła 1 098;
- m) masa produktów zabezpieczonych i przekazanych PIS, celem prowadzenia postępowań związanych z odpowiedzialnością administracyjną, w sprawach dotyczących: wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, wynosiła ogółem: 36 625,8 gram. Najwięcej masy produktów przekazano w 2017 r. 30 616,7 g. W kolejnych latach badanego okresu, masa ta systematycznie malała, wynosząc: w 2018 r. 5 593,5 g (spadek o 81,7%), w 2019 r. 382,4 g (spadek o 93,2% w porównaniu do 2018 r. i o 98,8% w porównaniu do 2017 r.). W 2020 r. (do 30 czerwca 2020 r.) przekazano 33,2 g masy produktów.

(dowód: akta kontroli T. I str. 4-6, 201-202, 212-226; T. V str. 6, 29)

2.2. W kontrolowanym okresie kierownictwo KGP przekazywało jednostkom Policji informacje odnośnie do prowadzenia działań i spraw w zakresie NSP w związku z objęciem czynów z nimi związanych odpowiedzialnością karną. W dniu 26 lipca 2018 r. Zastępca Dyrektora Biura Kryminalnego KGP przesłał do zastępców komendantów wojewódzkich/Stołecznego Policji ds. kryminalnych pismo²², w którym poinformował m.in. o zmianach odnoszących się do nowych substancji psychoaktywnych, wynikających z nowelizacji ustawy o PN. Ponadto w dniu wejścia w życie ustawy o PN z polecenia Dyrektora Biura Kryminalnego KGP, Naczelnik Wydziału Kryminalnego przesłał do naczelników wydziałów pionu kryminalnego pismo²³ objaśniające m.in. zmiany dotyczące głównie nowych substancji

¹⁸ Przekazanych przez KWP w Radomiu.

¹⁹ Przekazane przez KWP w Radomiu.

²⁰ Przekazana przez KWP w Radomiu.

²¹ Przekazana przez KWP w Radomiu.

²² Nr l.dz. KR-KRYM 2658/18/JG.

²³ Nr l.dz. KR-KRYM 2910/18/IMK.

psychoaktywnych, prosząc jednocześnie o zapoznanie podległych im funkcjonariuszy z przedmiotowymi aktami prawnymi.

Zastępca Komendanta wskazał, że w zakresie sposobów i metod ścigania przestępstw związanych z narkotykami, zarówno dla klasycznych, jak i nowych narkotyków, bazowały one na zbieżnych rozwiązaniach, dlatego też realizacja i wywiązywanie się podległych jednostek z przekazywanych im informacji, czy wytycznych, najczęściej miało charakter bieżącej wymiany informacji Biura Kryminalnego KGP z naczelnikami wydziałów KWP/KSP do walki z przestępczością narkotykową i wydziałów kryminalnych. Wyniki realizacji takich działań jak wskazał, miały odzwierciedlenie w statystykach, np. dotyczących ilości zabezpieczonych środków narkotycznych²⁴, czy liczby osób podejrzanych o prowadzenie działalności związanej z przestępczością narkotykową.

Informacje odnośnie prowadzenia działań i spraw w zakresie NSP, przekazywał również Komendant CBŚP, który polecił poinformować podległe zarządy terenowe CBŚP i wydziały zamiejscowe o zmianach w związku z nowelizacją zapisów ustawy o PN. W dniu 22 sierpnia 2018 r. zostało przesłane pismo²⁵ do wszystkich zarządów terenowych CBŚP i wydziałów zamiejscowych, informujące o wprowadzonych zmianach w ustawie o PN.

W dniu 22 sierpnia 2018 r. CLKP opracowało rekomendacje, w zakresie kwalifikacji prawnej narkotyków, NSP i ŚZ w odniesieniu do zmian w ustawie o PN, które zostały przesłane do policyjnych laboratoriów kryminalistycznych.

(dowód: akta kontroli T. I str. 6, 202, 331, 333-335, 346-351; T. II str. 24, 240-243; T. III str. 1, 4-10, 12-17, 314-358, 363, 367; T. IV str. 1-117)

2.3. W zakresie problemów związanych z realizacją zadań w obszarze NSP Komendant wskazał, że informacje takie nie wpływały z poziomu jednostek terenowych, a analiza bieżących informacji dotyczących kontrolowanej problematyki nie wskazywała na istotne potrzeby wymagające podejmowania odrębnych działań przez KGP.

Natomiast Komendant CBŚP, po wejściu w życie znowelizowanej ustawy o PN w 2018 r., w wyniku wykonywanych ustawowo zadań, stwierdził występowanie problemów natury prawnej w zakresie wdrażania procedury wynikającej z art. 19 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o *Policji*²⁶ związanych z brakiem treści przytoczonego zapisu o nowych substancjach związanych z tzw. przesyłką niejawnie nadzorowaną.

W dniu 9 lipca 2019 r. Komendant CBŚP wystąpił z inicjatywą do Komendanta o wdrożenie stosownych prac legislacyjnych zmierzających do zmiany ustawy o *Policji*. Procedura legislacyjna w tym zakresie jak poinformował została pozytywnie zakończona. Zmieniony przepis wszedł w życie 30 listopada 2020 r.

(dowód: akta kontroli T. I str. 6, 203; T. II str. 25, 244-245)

2.4. W kontrolowanym okresie Policja podejmowała i uczestniczyła w inicjatywach promujących działania na rzecz ograniczania używania nowych narkotyków. Policjanci w ramach tych zadań podejmowali przedsięwzięcia profilaktyczne i edukacyjne, do których należało zaliczyć m.in: programy profilaktyczne, kampanie informacyjne, wykłady, konkursy wiedzy czy filmy edukacyjne. Liczba inicjatyw w skali całego kraju, w tym liczbę szkoleń i konferencji, od 2018 r. do 30 czerwca

²⁴ Ilość zabezpieczonych narkotyków monitorowana była w ramach realizacji zadania nr 3 pn. *Zwiększenie skuteczności zwalczania przestępczości narkotykowej* ujętego w Priorytetach Komendanta na lata 2016-2018, przedłużonych do 2020 r. pn. *Podniesienie skuteczności działań Policji w identyfikacji i zwalczaniu największych współczesnych zagrożeń, w tym cyberprzestępczości*.

²⁵ Nr l.dz. N-2207/18.

²⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 360 ze zm. Dalej: ustawa o *Policji*.

2020 r. kształtowała się następująco: 2018 r. zrealizowano łącznie 451 inicjatyw²⁷, 2019 r. 499 inicjatyw, a w I półroczu 2020 r. 267 inicjatyw. Do monitorowania i oceny stopnia realizacji podejmowanych przez policjantów zadań służył miernik *Ocena skuteczności działań Policji w obszarze profilaktyki zagrożeń społecznych*. Ocena stopnia i sposobu realizacji tego miernika prowadzona była w systemie półrocznym i rocznym, w oparciu o wystandaryzowany formularz oceny jakościowej²⁸. Wszystkie KWP i KSP w latach 2018-2020 (do 30 czerwca) osiągnęły jego wymagany poziom.

Ponadto KGP w 2019 r. brała udział w ogólnopolskiej kampanii edukacyjno-profilaktycznej pn. *Narkotyki i dopalacze zabijają, Szkoda Ciebie na takie patoklimaty*, organizowanej w ramach *Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020*²⁹ mającej na celu zwiększenie świadomości młodych ludzi na temat zagrożeń związanych z zażywaniem substancji wykazujących działania psychoaktywne. W 2019 r. od początku kampanii na terenie całego kraju policjanci przeprowadzili w ramach powyższej kampanii łącznie 35 370 różnego rodzaju działań profilaktycznych bezpośrednio związanych z przeciwdziałaniem narkomanii, w tym przeciwdziałaniem używania NSP.

Ponadto w badanym okresie Policja realizowała *program resortu spraw wewnętrznych i administracji zwalczania przestępczości narkotykowej oraz profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii na lata 2017-2020*³⁰. Program ten wpisany był w Krajowy program Przeciwdziałania Narkomanii określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie *Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020*³¹. Raport za 2018 r. i 2019 r. z realizacji tego Programu, przekazany został w dniach 8 marca 2019 r. i 2 marca 2020 r. do Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W KGP nie realizowano i nie planowano opracowania i realizacji programu profilaktycznego w obszarze ograniczania dostępności tzw. nowych narkotyków. Dyrektor Biura Prewencji KGP wskazał, że w ocenie wyspecjalizowanych agend zewnętrznych, w tym np. Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, rola i zadanie Policji w obszarze przeciwdziałania narkomanii sprowadza się do edukacji w zakresie odpowiedzialności prawnej, w tym wynikającej z przepisów ustawy o PN oraz prowadzenia działalności informacyjnej prowadzonej przez odpowiednio przeszkolonych policjantów, a skierowanej do dorosłych odbiorców (rodziców, nauczycieli). Dyrektor Biura Prewencji KGP podał, że wszystkie jednostki organizacyjne Policji realizują przedsięwzięcia w obszarze profilaktyki narkotykowej, a część z nich programy profilaktyczne w tym obszarze.

(dowód: akta kontroli T. I str. 6, 203-208, 242-319, 459-637; T. III str. 6, 18-130, 424-486; T. IV str. 1-117; T. V str. 124-136)

2.5. W zakresie działań podejmowanych przez Policję na rzecz ograniczania dostępności nowych narkotyków w cyberprzestrzeni, Zastępca Komendanta

²⁷ Liczby działań profilaktycznych realizowanych na zasadzie wielokrotności, tj. odbiorcami jednego spotkania edukacyjnego mogło być kilka różnych grup odbiorców, np. w jednej szkole.

²⁸ Arkusz oceny jakościowej podzielony był na osiem obszarów priorytetowych, tj.: *bezpieczeństwo w ruchu drogowym; narkotyki, dopalacze, środki odurzające; cyberzagrożenia; bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania; bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – edukacja dla bezpieczeństwa; przemoc w rodzinie; bezpieczeństwo seniorów; przestępstwa z nienawiści*.

²⁹ Program Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

³⁰ Program obejmował następujące obszary: Ograniczenie podaży środków odurzających, substancji psychotropowych, SZ i NSP; Współpraca międzynarodowa w zakresie ograniczania popytu i podaży środków odurzających, substancji psychotropowych, SZ i NSP; Badania i monitoring mniejszania korzyści majątkowych z przestępczości narkotykowej; Szkolenia w zakresie ograniczenia podaży i popytu na środki odurzające, substancje psychotropowe, SZ i NSP; Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące problematyki środków odurzających, substancji psychotropowych, SZ i NSP; Oddziaływania profilaktyczne dotyczące problematyki narkomanii w miejscu pracy i pełnienia służby.

³¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1492.

wskazał, że kwestia blokowania bądź usuwania jakichkolwiek stron www, kont na portalach społecznościowych, komunikatorach lub ogólnie w sieci Internet pozostawała w gestii administratorów (usługodawców), którzy po otrzymaniu informacji od Policji mogli we własnym zakresie – w przypadku stwierdzenia niezgodności zamieszczonych treści z regulaminem świadczenia usług – podjąć decyzje o „zamrożeniu” danej strony lub rozwiązaniu umowy o świadczenie usług drogą elektroniczną. Natomiast, jak wskazał, dysponującym skutecznymi środkami prawnymi, umożliwiającymi zamknięcie strony internetowej był sąd, który mógł nakazać powstrzymanie się od wskazanej działalności. Z przyczyn techniczno-prawnych czynności wobec zagranicznych domen internetowych nie są podejmowane, ponieważ polska Policja nie ma uprawnień umożliwiających zablokowanie takich treści. Ponadto Dyrektor Biura do Walki z Cyberprzestępczością KGP wskazał, że w sytuacji, gdy dana strona znajduje się na serwerze ulokowanym w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej, polska Policja mogła poinformować, o tym fakcie policję danego kraju, korzystając z aplikacji wymiany informacji SIENA (aplikacja Europolu).

W 2018 r. Policjanci wydziałów do walki z cyberprzestępczością KWP/KSP siedem razy (na 15 prowadzonych spraw związanych z przestępczością narkotykową, w tym NSP), wystąpili do usługodawców z wnioskami o zablokowanie treści domen internetowych oferujących do sprzedaży NPS czy ŚZ. W wyniku podjętych działań jedna z tych stron została zablokowana. W latach 2019-2020 prowadzono: na dzień 31 grudnia 2019 r. – 15 spraw w tym przedmiocie, natomiast na dzień 30 września 2020 r. – dwie sprawy.

(dowód: akta kontroli T. I str. 6, 208-209, 451-458; T. III str. 359-423, 487-490; T. IV str. 518, 523-524; T. V str. 89)

2.6. Dyrektor Biura Kontroli KGP wyjaśnił, że z uwagi na fakt, iż substancje narkotyczne, co do zasady stanowią przedmiot postępowania karnego, wszelkie skargi, czy zażalenia związane z czynnościami funkcjonariuszy Policji, nie mogą być rozpatrywane w podstawowym trybie skargowym. Poinformował również, że w KGP w okresie 2018 (od 21 sierpnia) do 2020 r. nie odnotowano wpływu petycji w obszarze działalności Policji w zakresie nowych narkotyków.

(dowód: akta kontroli T. I str. 6-7, 209-210; T. III str. 192-196)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Działania podejmowane przez Komendanta, w ramach posiadanych kompetencji obejmujących w szczególności nadzór i monitoring działalności jednostek Policji przy realizacji zadań w związku z nowelizacją ustawy o PN, przyczyniały się do ograniczania dostępności nowych narkotyków.

OBSZAR

3. Współpraca z innymi organami administracji publicznej w obszarze ograniczania dostępności nowych narkotyków

Opis stanu
faktycznego

3.1. Podejmowane przez KGP działania w zakresie współpracy krajowej w obszarze związanym z nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz ograniczania dostępności nowych narkotyków wynikały m.in. z prowadzonych działań profilaktycznych i realizowanych w ramach nich programów, jak również wspólnych szkoleń, konferencji i warsztatów dotyczących problematyki nowych narkotyków³².

³² Współpraca ta prowadzona była m.in. z jednostkami samorządu terytorialnego, kuratoriami oświaty, powiatowymi i wojewódzkimi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi, szkołami, stowarzyszeniami, fundacjami i innymi podmiotami.

W ramach prowadzonej współpracy krajowej przedstawiciel Biura Prewencji KGP uczestniczył w Zespole roboczym *do spraw monitorowania i realizacji celu operacyjnego nr 2 Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 w części: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii*³³.

KGP podjęła również współpracę z Ministrem Edukacji Narodowej, która zwieńczona została wypracowaniem projektu *Porozumienia pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komendantem Głównym Policji oraz Głównym Inspektorem Sanitarnym o współpracy w tworzeniu spójnej polityki i profilaktyki narkomanii wśród dzieci i młodzieży*. Ostatecznie dokument ten został podpisany 15 stycznia 2020 r. przez Komendanta oraz pozostałe wymienione strony. Przedsięwzięcia w zakresie profilaktyki narkomanii realizowane były również w ramach własnych programów na terenie poszczególnych KWP i KSP, bądź w bieżących akcjach czy działaniach, podejmowanych, na co dzień przez policjantów w komendach miejskich i powiatowych Policji.

Zadania Policji na forum międzynarodowym w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości narkotykowej w tym NSP wykonywały: Biuro Międzynarodowej Współpracy Policji KGP (dalej: BMWP KGP), CBŚP, CLKP, a także Biuro Prewencji KGP. Współpraca międzynarodowa realizowana przez BMWP KGP w obszarze zapobiegania wprowadzaniu nowych substancji psychoaktywnych odbywała się m.in. na forum Europolu oraz Interpolu. BMWP KGP przede wszystkim pośredniczyło w wymianie informacji pomiędzy uprawnionymi organami za pośrednictwem dostępnych kanałów: Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnych (dalej: Interpol), Europolu i sieci Oficerów Łącznikowych. W badanym okresie Wydział Wsparcia Wymiany Informacji BMWP KGP prowadził 1 164 sprawy dotyczące wymiany informacji w zakresie przestępczości narkotykowej. W większości sprawy te dotyczyły wymiany informacji na temat sprawców przemytu narkotyków, ich notowań kryminalnych, informacji kryminalnych o możliwych miejscach wytwarzania narkotyków, obserwacji transgranicznych dotyczących podejrzenia przemytu narkotyków.

Ponadto funkcjonariusze Biura Prewencji KGP, brali udział w międzynarodowym seminarium zorganizowanym przez The Pompidou Group³⁴ zatytułowanym *The role of police in drug prevention (Rola Policji w zapobieganiu narkomanii)*, a funkcjonariusz Biura Prewencji KGP będący Zastępcą Przewodniczącego Krajowego Przedstawiciela Europejskiej Sieci Zapobiegania Przestępczości (dalej: EUCPN) prowadził korespondencję z przedstawicielami innych krajów i udzielał odpowiedzi w przedmiocie prekursorów narkotykowych czy środków psychoaktywnych. Ponadto Zastępca Przewodniczącego Krajowego Przedstawiciela EUCPN, brał udział w posiedzeniu Zarządu EUCPN w sprawie przyznania *Europejskiej Nagrody w Dziedzinie Zapobiegania Przestępczości (ECPA)* oraz Konferencji Dobrych Praktyk pn. *Ograniczanie i zapobieganie przestępczości narkotykowej oraz niwelowanie szkód spowodowanych nadużywaniem środków psychoaktywnych wśród młodych ludzi* oraz w szkoleniu online organizowanym przez Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii pn. *Prevention of drugs related problems in time of COVID-19: what can we learn? (Zapobieganie*

³³ Zespół był organem służącym wykonywaniu zadań Rady do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, powołanym na podstawie art. 17 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, obraduje na posiedzeniach, które odbywają się w siedzibie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, będącego agencją podległą Ministerstwu Zdrowia.

³⁴ Międzynarodowa Grupa ds. Współpracy na Rzecz Zwalczania Nadużywania Narkotyków i Nielegalnego Handlu Narkotykami, działająca w ramach Rady Europy.

problemom związanym z narkotykami w czasach COVID-19: czego możemy się nauczyć?).

(dowód: akta kontroli T. I str. 7, 227-319, 370-380; T. II str. 246-489; T. III str. 6, 18-130, 491-492; T. V str. 124-136)

3.2. Zastępca Komendanta wskazał, że przejawem realizacji Porozumienia przez KGP i wymiernych, wynikających z tego tytułu, korzyści było m.in.:

- skierowanie w przeddzień rozpoczynających się ferii zimowych, w dniu 10 stycznia 2019 r., z inicjatywy KGP oraz GIS do rodziców uczniów wszystkich szkół (za pośrednictwem dzienników elektronicznych) listu informującego o negatywnych skutkach zażywania NSP;
- przeprowadzenie wspólnie z organami PIS w ramach Porozumienia, w dniach 17-18 czerwca 2019 r., na terenie wszystkich garnizonów Policji działań ukierunkowanych na zwalczanie przestępczości związanej z wprowadzaniem do obrotu ŚZ i NSP.

Zastępca Komendanta podał, że w trakcie wspólnie realizowanych działań, w których wzięli udział funkcjonariusze Policji oraz pracownicy PIS, dokonano kontroli potencjalnych punktów dystrybucji narkotyków i nowych narkotyków w postaci miejsc handlu, placówek oraz podmiotów gospodarczych. Na terenie siedmiu województw ujawniono i zabezpieczono łącznie 3 368 g substancji sypkich, 4 560 ml płynów oraz 205 opakowań różnych substancji, które klasyfikuje się jako środki zastępcze. Wskazał również, że w ramach przeprowadzonych działań zabezpieczono łącznie 471,3 g NSP. W realizacji zaplanowanych czynności wzięło udział 3 144 funkcjonariuszy Policji oraz 182 pracowników PIS. Zastępca Komendanta poinformował również, iż w wyniku przeprowadzonych działań zatrzymano łącznie 70 osób, którym przedstawiono 87 zarzutów dotyczących czynów penalizowanych głównie w *ustawie o PN*. Ponadto poszczególne garnizony Policji realizowały Porozumienie w ramach prowadzonych działań profilaktycznych i realizowanych w ramach nich programów, jak również wspólnych szkoleń, konferencji i warsztatów dotyczących problematyki nowych narkotyków.

W ocenie Zastępcy Komendanta zawarcie Porozumienia miało istotny pozytywny wpływ na współpracę ze stronami, z uwagi na niewymierne liczbowo wartości, w tym na możliwość omówienia i poddania wzajemnym ocenom (zarówno w trakcie przygotowywania, jak i wdrażania ww. dokumentu), własnych doświadczeń, praktyk, wątpliwości, pomysłów, interpretacji właściwych dla stron wymagań prawnych. Proces ten wzbogacał i rozwijał bieżącą współpracę pomiędzy organami ścigania (Prokuratura, Krajowa Administracja Skarbowa, Straż Graniczna) w zakresie zwalczania przestępczości narkotykowej, pomimo faktu, że nie zmieniały się podstawy prawne, czy też dotychczas utrwalone procedury działania, w szczególności wynikające z pragmatyki prowadzenia postępowań przygotowawczych. Niewymiernym efektem była wymiana doświadczeń i rozwinięcie kontaktów, a zatem wsparcie procesów komunikacyjnych pomiędzy służbami i instytucjami co, jak wyjaśnił, zawsze należy odczytywać, jako czynniki pozytywnie wpływające na kompetencje i kwalifikacje osób, ich zaangażowanie, zrozumienie możliwości i warunków prawnych działania innych podmiotów. W ocenie Zastępcy Komendanta tak rozumiane wzmocnienie procesu komunikacji pomiędzy sygnatariuszami Porozumienia może być odczytywane przede wszystkim, jako wpływające na większą efektywność i jakość działań każdej ze stron.

(dowód: akta kontroli T. I str. 7, 331-332, 335-344, 353-369, 380-381; T. III 188-191, 415-423, 487-490; T. IV str. 517-542)

3.3. Komendant wyznaczył Dyrektora Biura Kryminalnego KGP, jako przedstawiciela KGP do udziału w pracach Komitetu Sterującego, o którym mowa w § 5 Porozumienia. W dniu 19 grudnia 2019 r. Dyrektor Biura Kryminalnego KGP

uczestniczył w pracach Komitetu Sterującego, na którym przedstawił wyniki działań Policji za okres od stycznia do września 2019 r. w zakresie przestępczości narkotykowej.

(dowód: akta kontroli T. I str. 7, 381-403; T. IV str. 539-542; T. V str. 68)

3.4. Prowadzony przez Komendanta nadzór nad sposobem realizacji Porozumienia polegał m.in. na codziennej, bieżącej wymianie informacji zarówno w gronie kadry kierowniczej Policji, jak i z kierownikami określonych komórek organizacyjnych KGP, a także na wydawaniu ustnych poleceń i wytycznych dotyczących podjęcia przez podległe jednostki Policji stosownych działań.

(dowód: akta kontroli T. I str. 7, 332, 342-344; T. IV str. 539-542)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant współpracował w ramach realizacji zadań z innymi organami administracji publicznej, także na poziomie międzynarodowym, przyczyniając się w ramach posiadanych kompetencji do ograniczenia dostępności nowych narkotyków.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o *NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o *NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa,   grudnia 2020 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Małgorzata Motylow

.....
podpis